

Komet kommenterar 2022:10, publicerad 2022-05-09

OECD har tagit fram ett policyramverk till stöd för att analysera förutsättningar för innovation inom offentlig sektor på ett systemiskt och utforskande sätt. Det är bra med handfast stöd – eftersom offentlig sektor måste våga pröva nya saker, menar Komet.

Kommenterad rapport

Kaur, M., et al. (2022), **Innovative capacity of governments: A systemic framework**, *OECD Working Papers on Public Governance*, No. 51, OECD Publishing, Paris¹

Komets kommentarer

- Innovation handlar om nya eller bättre lösningar som skapar värde för samhälle, företag och individer.
- Det policyramverk som beskrivs i rapporten bygger vidare en deklARATION om innovation i offentlig sektor. Sverige är ett av fyrtio länder har som antagit deklARATIONEN, som bygger på fem principer. En av principerna är att tjänstepersoner inom offentlig sektor behöver adekvata förutsättningar för att arbeta med innovation.²
- Samhället behöver bejaka utveckling och nya lösningar - och offentlig sektor måste våga pröva nya saker. Konkurrenskraft kräver nya innovativa lösningar, skriver ordföranden för Komet i en gästkrönika hos OPSI.³
- De länder som är medlemmar i OECD har olika modeller för styrning och offentlig förvaltning. Det policyramverk OPSI har utarbetat vänder sig till ländernas regeringar. I Sverige har Näringsministern och Näringsdepartementet ansvar för innovationsrelaterade frågor inom regeringen.⁴ Jämfört med många andra länder har Sverige dock förhållandevis liten administration kopplad direkt till regeringen. I stället görs mycket av arbetet inom myndigheter.
- Verket för innovationssystem, Vinnova, har i uppgift att verka för nyttiggörande av forskning och främjande av innovation.⁵ Myndigheten arbetar bland annat med att stödja smart policyutveckling inom offentlig sektor.⁶ Ett annat exempel på praktiskt stöd i arbete med policy- och regelverksutveckling är de så kallade policylabbs som drivs inom Sveriges forskningsinstitut, RISE.⁷

OPSI arbetar med innovation inom offentlig sektor

The Observatory of Public Sector Innovation (OPSI) är del av OECD och finansieras delvis av europeiska kommissionen.

OPSI ger stöd till beslutsfattare och utförare inom näringsliv, organisationer och offentlig sektor.

OECD (Organisation for Economic Co-Operation and Development) arbetar bland annat med datainsamling och analys, erfarenhetsutbyte och policy inom offentlig förvaltning. Sverige är medlem sedan organisationen grundades.

¹ <https://doi.org/10.1787/52389006-en>

² Läs mer: OECD:s deklARATION om innovation i offentlig sektor. Komet kommenterar 2020:06.

³ <https://oecd-opsi.org/blog/what-can-public-sector-governance-learn-from-three-stone-cutters/>

⁴ www.regeringen.se/regeringens-politik/innovation/

⁵ Förordning (2009:1101) med instruktion för Verket för innovationssystem.

⁶ www.vinnova.se/m/hur-kan-offentlig-sektor-mota-morgondagens-samhallsutmaningar/smart-policyutveckling/verkyg-for-policyutveckling/

⁷ www.ri.se/sv/vad-vi-gor/expertiser/policylabb

Sammanfattning av originalrapporten

OPSI menar att innovationsförmågan inom offentlig sektor måste stärkas för att regeringar ska kunna hantera alltmer komplexa utmaningar i samhället. Innovativa lösningar måste vara del av befintliga system för att ge bestående effekt, menar OPSI, som har utarbetat ett *policyramverk för förmåga till innovation*. Det ger riktlinjer till stöd för hur innovation kan integreras i beslutsfattande och administration inom offentlig sektor. Syftet är att förbättra förmågan att snabbt anpassa sig till förändringar i omvärlden och utarbeta hållbara lösningar på samhällets utmaningar. OPSI planerar att även ta fram praktiska vägledning som kompletterande stöd framöver.

Tanken med ramverket är att ge stöd till beslutsfattare, så att de ska veta vilken information de behöver samla in för att bedöma innovationsförmågan inom landets offentliga sektor. Ramverket utgår från vad som är specifikt i ett visst land, samtidigt som det blir möjligt att jämföra erfarenheter från olika länder (givet att alla tillämpar just detta ramverk). En viktig del i ramverket är att gå igenom förutsättningar för innovation på ett systemiskt och utforskande sätt.

Fyra övergripande frågor

Policyramverket utgår från fyra frågeställningar som analyseras på tre olika nivåer.

Övergripande frågor:

- Syfte. Vilka drivkrafter finns för innovation?
- Potential. Vad gör att man väljer att ta sig an innovation?
- Förmåga. Vad behövs för att kunna bedriva innovationsarbete?
- Påverkan. Hur uppfattas innovation? Hur påverkar det vad vi gör i framtiden?

Analysnivåer:

- Individuell nivå.
- Organisatorisk nivå.
- Systemnivå; ett lands offentliga sektor.

Förenklad översikt av nyckelfaktorer och variabler som tas upp i OPSI:s policyramverk för förmåga till innovation.

	Individ	Organisation	Systemnivå
Syfte Vilka drivkrafter finns för innovation?	<ul style="list-style-type: none"> - Inre motivation, t ex engagemang och känsla av tillfredsställelse - Yttre motivation, t ex karriärmöjligheter 	<ul style="list-style-type: none"> - Incitament inom organisationen - Ledarskap och organisationskultur - Vilja till förändring 	<ul style="list-style-type: none"> - Politisk agenda - Globala utmaningar - Internationella standarder - Förändringsvilja - Demokratiska värden och etik
Potential Vad gör att man väljer att ta sig an innovation?	<ul style="list-style-type: none"> - Förutsättningar i det egna arbetet, t ex utrymme för kreativitet - Förutsättningar som rör arbetsgruppen, t ex tillit - Arbetsplatskultur, t ex grad av öppenhet och vilja att testa nytt 	<ul style="list-style-type: none"> - Ledarskap - Institutionell miljö, t ex organisation och värderingar - Strategi och förhållningssätt - Hur beslut fattas i organisationen 	<ul style="list-style-type: none"> - Politiska signaler - Sammanhang, ansvarsfördelning - Resurser och principer för styrning - Normalisering av innovation
Förmåga Vad behövs för att kunna genomföra innovationsarbete?	<ul style="list-style-type: none"> - Attityd och praktisk förmåga - Kontinuerligt lärande - Demografi - Gruppdynamik - Tid avsatt för innovation 	<ul style="list-style-type: none"> - Förutsättningar, resurser och möjlighet att få stöd - Portfölj för projekt och program - Strategi för personalutveckling 	<ul style="list-style-type: none"> - Flexibilitet i regler och processer - Att innovation blir en del av formella strukturer och processer - Öppenhet och delaktighet - Datadelning
Påverkan Hur uppfattas innovation och hur påverkar det vad vi gör i framtiden?	<ul style="list-style-type: none"> - Egen upplevelse och prestation - Kunskap om resultat och genomslagskraft - Att innovationsarbete räknas när individen utvärderas 	<ul style="list-style-type: none"> - Uppföljning och utvärdering - Upplevd påverkan - Inläring och genomförande 	<ul style="list-style-type: none"> - Uppföljning och utvärdering - Legitimitet - Kontinuitet och uthållighet - Inläring och genomförande - Kapacitet, tillgängliga resurser

Om Komet Kommenterar

Komet kommenterar aktuella internationella rapporter som rör regelverk, teknikutveckling och innovation.

Syftet är att ge ett svenskt perspektiv, sätta information i ett sammanhang och göra underlaget lätt tillgängligt.